بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
وزیر

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲
شماره: ۲۲۳۵۴/ و
پیوست:

آیین‌نامهٔ ارائه تسهیلات به برگزیدگان علمی برای ورود به دوره‌های تحصیلی بالاتر

مقدمه

در اجرای سیاست‌های حمایت و هدایت استعدادهای درخشان مصوب جلسه ۴۱۹ مورخ ۷۷/۲/۲۲ شورای عالی انقلاب فرهنگی و بند ۵ بخش ج از ماده ۲ قانون اهداف، وظایف و تشکیلات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مصوب جلسه مورخ ۸۳/۵/۱۸ مجلس شورای اسلامی مبنی بر برنامه‌ریزی برای شناسایی و حمایت از استعدادهای درخشان و هدایت آنها به سمت اولویت‌های راهبردی کشور در حوزه‌های مختلف علوم و نیز در اجرای ماده ۱۸ قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مبنی بر حمایت‌های هدفمند مادی و معنوی از نخبگان و نوآوران علمی و فناوری و به منظور تسهیل ادامه تحصیل برگزیدگان علمی، آیین‌نامه ذیل تدوین می‌شود:

مادهٔ ۱: به منظور رعایت اختصار، واژه‌های زیر در این آیین‌نامه به کار می‌رود:

وزارت: وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری؛

شورای هدایت: شورای هدایت استعدادهای درخشان وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری؛

سازمان سنجش: سازمان سنجش آموزش کشور؛

دانشگاه: هر یک از دانشگاهها و مؤسسه‌های آموزش عالی و پژوهشی کشور است که طبق مقررات وزارتین علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی فعالیت می‌کنند؛

دوره پایین‌تر: دورهٔ تحصیلی فعلی متقاضی؛

دوره بالاتر: دورهٔ تحصیلی بلافاصله بعدی متقاضی؛

کمیته کارشناسی: کمیته کارشناسی مسائل استعدادهای درخشان مستقر در حوزه معاونت آموزشی وزارت؛

رشته – محل: هر یک از رشته- محل‌های مذکور در دفترچهٔ راهنمای انتخاب رشته‌های تحصیلی در سال ورود دانشجو به دانشگاه.

ماده ۲: افراد مشمول یکی از مفاد این ماده بدون شرکت در آزمون ورودی برای تحصیل در دوره بالاتر توسط سازمان سنجش در دانشگاهها جایابی می‌شوند.

۲-۱: دوره کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

الف- دارندگان نشان طلای کشوری المپیادهای دانش آموزی (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) در رشته مرتبط، با معرفی دبیرخانه المپیاد؛

ب- دانشجویان نمونه کشوری (در دوره کاردانی) با معرفی معاونت دانشجویی وزارت به شرطی که به لحاظ میانگین کل ممتاز پانزده درصد برتر در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی خود باشند(برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته)؛

پ- برگزیدگان رتبه‌های اول تا سوم جشنواره‌های معتبر علمی (ازقبیل خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی)در رشته یا گروه آموزشی مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌ای که در آن برگزیده شده‌اند، با معرفی دبیرخانهٔ هر یک از جشنواره‌ها با مشارکت حداقل سی و پنج درصد؛

ت- دانشجوی رتبه اول دورهٔ کاردانی ناپیوسته با معدل کتبی نهایی دوره متوسطه حداقل هفده به شرطی که در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی دانشگاه محل تحصیل خود پس از سه نیمسال تحصیلی دارای میانگین کلّ حداقل هیجده باشد و حداکثر ظرف چهار نیمسال دانش‌آموخته شود(برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته)؛

تبصره ۱: پذیرش دانشجویان رتبه اول دوره کاردانی پیوسته براساس ابلاغیه شماره ۲۱/۹۸۶۱۵ مورخ ۹۰/۶/۱٤ و از طریق دانشگاه فنی و حرفه‌ای انجام می‌شود.

ث- رتبه‌های اول تا سوم مرحلهٔ کشوری مسابقه‌های دانشجویی آموزشکده‌های فنی و حرفه‌ای که به لحاظ میانگین کل دوره کاردانی جزء ده درصد برتر در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی خود باشند، برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته مهارتی-کاربردی در آموزشکده های فنی و حرفه ای، دانشگاه جامع علمی -کاربردی و سایر دانشگاههای مجری دوره کارشناسی ناپیوسته با معرفی دبیرخانه این مسابقه‌ها.

۲-۲: دوره کارشناسی ارشد

الف- برگزیدگان رتبه‌های اول تا پانزدهم نهایی المپیادهای علمی-دانشجویی برای ورود به همان رشته برگزیده یا رشته‌های مرتبط، با معرفی دبیرخانه المپیاد؛

تبصره ۲: سازمان سنجش موظف است حداکثر بیست درصد از ظرفیت دوره کارشناسی ارشد در هر یک از رشته‌ها را براساس اولویت علمی و نتایج کسب شده در المپیادها، به برگزیدگان مذکور اختصاص دهد.

ب- دانشجویان نمونه کشوری (در دوره کارشناسی) با معرفی معاونت دانشجویی وزارت به شرطی که به لحاظ میانگین کل همتراز پانزده درصد برتر در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی در دانشگاه متقاضی باشند؛

پ- برگزیدگان رتبه‌های اول تا سوم جشنواره‌های معتبر علمی (ازقبیل خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) در رشته یا گروه آموزشی مرتبط با طرح ابتکاری خود یا زمینه‌ای که در آن برگزیده شده‌اند، با معرفی دبیرخانهٔ هر یک از جشنواره‌ها با مشارکت حداقل سی و پنج درصد؛

ت- دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته، که پس از گذراندن شش نیمسال تحصیلی (با گذراندن حداقل ۱۰۰ واحد درسی) به لحاظ میانگین کل جزء ده درصد برتر دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی خود باشند و حداکثر در مدت هشت نیمسال تحصیلی دانش آموخته شوند؛

ث- دانشجویان دوره کارشناسی پیوسته، که پس از گذراندن شش نیمسال تحصیلی (با گذراندن حداقل ۱۰۰ واحد درسی) به لحاظ میانگین کل جزء بیست درصد برتر دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی خود بوده و حداکثر در مدت هشت نیمسال تحصیلی دانش‌آموخته شوند و دارای رتبه‌های کشوری زیر در آزمون سراسری سازمان سنجش باشند:

۱- رتبه زیر ۱۰۰ در گروه آزمایشی ریاضی و فیزیک
۲- رتبه زیر ۱۰۰ در گروه آزمایشی علوم تجربی
۳- رتبه زیر ۵۰ در گروه آزمایشی علوم انسانی
٤- رتبه زیر ۲۰ در گروه آزمایشی هنر و زبان

ج- دانشجوی رتبه اول دورهٔ کارشناسی ناپیوسته در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی دانشگاه محل تحصیل که پس از سه نیمسال تحصیلی دارای میانگین کلّ حداقل هفده باشد و حداکثر در چهار نیمسال تحصیلی دانش‌آموخته شود و در دوره کاردانی به لحاظ میانگین کل جزء ده درصد برتر باشد.

تبصره ۳: دانشجویان مندرج در بند "ت" که در طول شش نیمسال تحصیلی دانش‌آموخته شوند، با معرفی دانشگاه محل تحصیل به صورت مازاد بر ظرفیت در دوره بالاتر جابابی خواهند شد.

تبصره ۴: اولویت ادامه تحصیل افراد مشمول این ماده، در همان رشته تحصیلی یا رشته‌های تحصیلی مرتبط با رشته تحصیلی پایین‌تر متقاضی (به تشخیص معاونت آموزشی

دانشگاه) و دانشگاه محل تحصیل دانشجو است ولی در صورت موافقت دانشگاه پذیرنده، ادامه تحصیل این دانشجویان در سایر دانشگاهها (اعم از آزاد و دولتی) بلامانع است.

تبصره ۵: چنانچه طول مدت تحصیل دانشجو به دلایلی خارج از اختیار خود(مانند بیماری، ماموریت والدین یا همسر، زایمان) بیش از مدت مجاز مذکور در این آیین نامه شود، در این صورت موارد از سوی معاونت آموزشی دانشگاه مبدأ، پس از تأیید به دبیرخانه شورای هدایت اعلام می‌شود تا پس از بررسی و در صورت تأیید نهایی کمیته کارشناسی در وزارت، بتوانند با رعایت سایر شرایط از تسهیلات مربوط بهره مند شوند.

تبصره ۶: محاسبه ده درصد دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی حائز شرایط در هر یک از دوره‌های پایین تر و بالاتر، براساس نیمسال ورودی و مجموع ظرفیتهای دوره روزانه و نوبت دوم (شبانه) محاسبه می‌شود.

تبصره ۷: درصورتی که درصد محاسبه شده در هر یک از دوره‌های تحصیلی پایین‌تر یا بالاتر عدد صحیحی نباشد، گرد شدهٔ آن عدد با تقریب اضافی ملاک عمل خواهد بود.

تبصره ۸: ظرفیت پذیرش افراد مشمول این ماده مازاد بر ظرفیت پذیرش دانشجو در هر رشته- محل (مندرج در دفترچهٔ راهنمای انتخاب رشته‌های تحصیلی) است.

تبصره ۹: برگزیدگان علمی در رشته‌هایی که برنامه درسی آنها طبق مصوبه شورای عالی برنامه‌ریزی در دوره‌های کاردانی و کارشناسی ناپیوسته برای پنج نیمسال و دوره کارشناسی پیوسته برای نه نیمسال تحصیلی تدوین و تصویب شده است می‌توانند از تسهیلات مربوط بهره‌مند شوند.

تبصره ۱۰: دانش‌آموختگان رتبه اول دوره‌های نیمه‌حضوری و مجازی در صورت داشتن شرایط، صرفاً می‌توانند در همان دوره‌ها با رعایت شرایط دانشگاه پذیرنده از تسهیلات پذیرش بدون آزمون بهره‌مند شوند.

تبصره ۱۱: برای طرح‌های بزرگ و راهبردی پس از ارزیابی و تأیید معاونت پژوهشی و فناوری وزارت متبوع، درصد مذکور در بندهای "پ"۲-۱ و ۲-۲ این ماده، با پیشنهاد مرجع برگزارکننده جشنواره و تأیید کمیته کارشناسی قابل کاهش است.

ماده ۳: سازمان سنجش ملزم است علاوه بر ظرفیت اصلی مندرج در دفترچه آزمون، حداکثر بیست درصد از ظرفیت پذیرش (ده درصد از برگزیدگان علمی همان دانشگاه و ده درصد از سایر دانشگاهها) هر یک از رشته‌های دوره بالاتر موجود را به برگزیدگان علمی دورهٔ پایین‌تر اختصاص دهد.

مادهٔ ۴: ادامه تحصیل افراد مذکور در ماده ۲ (با رعایت شرایط مندرج در هر بند) در دوره‌های تحصیلی بالاتر در دانشگاههای دولتی (در دوره‌های روزانه یا شبانه) به صورت رایگان و مانند دانشجویان دوره روزانه است و دانشگاهها مجاز به دریافت شهریه از دانشجویان مذکور نیستند.

مادهٔ ۵: افراد مشمول ماده ۲ این آیین‌نامه می‌توانند تا یکسال پس از دانش‌آموختگی و صرفاً برای یکبار در هر دوره تحصیلی از تسهیلات مربوط بهره‌مند شوند.

ماده ۶: دانشگاهها ملزم هستند با رعایت شرایط مندرج در این آیین‌نامه نسبت به اعلام اسامی دانشجویان متقاضی پذیرش بدون آزمون به سازمان سنجش، قبل از شروع نیمسال تحصیلی هفتم اقدام کنند و سازمان سنجش موظف است همراه با پذیرفته شدگان آزمون سراسری سال بعد، اسامی نهایی پذیرفته شدگان را به دانشگاهها اعلام کند.

مادهٔ ۷: افراد حائز شرایط زیر در صورت شرکت در آزمون سراسری ورود به دوره بالاتر و کسب حدنصاب علمی مندرج در هر بند، توسط سازمان سنجش به یکی از رشته – محل‌های مورد تقاضا با توجه به نمره اکتسابی و ظرفیت رشته – محل معرفی می‌شوند.

۷-۱- دوره کارشناسی (پیوسته و ناپیوسته)

الف- دارندگان نشان طلا، نقره و برنز کشوری المپیادهای دانش‌آموزی (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) با معرفی مراجع ذی‌ربط و کسب حدنصاب علمی برابر ۸۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده؛

ب- دانشجویان نمونه کشوری (در دوره کاردانی) با معرفی معاونت دانشجویی وزارت و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته؛

بسمه تعالی

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲
شماره: ۲۲۳۵۴/۲/۹
پیوست: ---

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
وزیر

پ- رتبه‌های اول تا سوم نهایی جشنواره‌های معتبر علمی (از قبیل خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) با مشارکت حداقل ۳۰ درصد و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده برای ورود به دوره کارشناسی پیوسته و ناپیوسته؛

ت- دانش‌آموخته رتبه اول دوره کاردانی ناپیوسته در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی پس از چهار نیمسال تحصیلی و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده (برای ورود به دوره کارشناسی ناپیوسته).

۷-۲- دوره کارشناسی ارشد ناپیوسته

الف- برگزیدگان رتبه‌های اول تا سوم المپیادهای علمی دانشجویی با معرفی دبیرخانه المپیاد و کسب حدنصاب علمی برابر ۸۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده(در همان رشته آزمون)؛

ب- دانشجویان نمونه کشوری (در دوره کارشناسی) با معرفی معاونت دانشجویی وزارت و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده؛

پ- رتبه‌های اول تا سوم نهایی جشنواره‌های معتبر علمی (از قبیل خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) در دوره کارشناسی پیوسته یا ناپیوسته، با مشارکت حداقل ۳۰ درصد و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده؛

ت- دانش‌آموخته رتبه اول دوره کارشناسی پیوسته در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی ظرف مدت حداکثر هشت نیمسال تحصیلی و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده؛

ث- دانش‌آموخته رتبه اول دوره کارشناسی ناپیوسته در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال تحصیلی و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده؛

ج- دانش‌آموخته رتبه اول کارشناسی دوره‌های نیمه‌حضوری و مجازی (در صورتی که از طریق آزمون سراسری پذیرفته شده باشند) در بین دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی ظرف مدت حداکثر چهار نیمسال تحصیلی برای دوره کارشناسی ناپیوسته و هشت نیمسال تحصیلی برای دوره کارشناسی پیوسته و کسب حدنصاب علمی برابر ۹۰ درصد نمره آخرین فرد پذیرفته شده؛

تبصره ۱: افراد موضوع این ماده مجازند حداکثر طی دو سال تحصیلی پس از زمان دانش‌آموختگی و صرفاً برای یک بار از تسهیلات این ماده بهره‌مند شوند.

تبصره ۲: سازمان سنجش موظف است حداکثر تا سقف ۳ نفر در هر رشته - محل از ظرفیت دوره های بالاتر را به افراد حائز شرایط مندرج در ماده ۷ اختصاص دهد.

ماده ۸: دانش‌آموختگان دوره کارشناسی ارشد بدون شرکت در آزمون نیمه‌متمرکز دوره دکترای تخصصی از یکی از دو طریق ذیل می‌توانند به دانشگاهها معرفی شوند:

۸-۱- دانش‌آموختگانی که به لحاظ میانگین کل دوره با احتساب نمره پایان‌نامه (دفاع از پایان‌نامه با درجه عالی) جزء رتبه‌های اول تا سوم دانشجویان هم‌رشته و هم‌ورودی خود باشند، در صورت داشتن یکی از شرایط زیر، بدون شرکت در آزمون کتبی نیمه‌متمرکز دوره دکترای تخصصی، از سوی سازمان سنجش در قالب چند برابر ظرفیت به دانشگاهها معرفی می‌شوند.

الف) دارای حداقل دو مقاله مستخرج از پایان‌نامه، پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملی یا بین‌المللی یا طرح‌های پژوهشی (انجام شده توسط دانشجو) در دوره تحصیلی کارشناسی ارشد؛

ب) دانشجویان نمونه کشوری در دوره کارشناسی ارشد دارای حداقل یک مقاله مستخرج از پایان‌نامه، پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملی یا بین‌المللی یا طرح‌های پژوهشی (انجام شده توسط دانشجو) در دوره تحصیلی کارشناسی ارشد؛

پ) رتبه اول المپیادهای علمی - دانشجویی یا آزمون سراسری کارشناسی ارشد دارای حداقل یک مقاله مستخرج از پایان‌نامه، پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملی یا بین‌المللی یا طرح‌های پژوهشی انجام شده توسط دانشجو در دوره تحصیلی کارشناسی ارشد؛

ت) دانش‌آموخته رتبه اول در دو دوره کارشناسی و کارشناسی ارشد دارای حداقل یک مقاله مستخرج از پایان‌نامه، پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملی یا بین‌المللی یا طرح‌های پژوهشی انجام شده توسط دانشجو در دوره تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد؛

ث) دارندگان نشان طلای کشوری المپیادهای دانش‌آموزی (موضوع مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی) دارای حداقل یک مقاله مستخرج از پایان‌نامه، پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملی یا بین‌المللی یا طرح‌های پژوهشی انجام شده توسط دانشجو؛

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

وزیر

تاریخ: ۱۳۹۱/۳/۲

شماره: ۹/۲۲۳۵۶

پیوست: ---

چ) دانشجویان مندرج در بند "ث" بخش ۲-۲ ماده ۲ دارای حداقل یک مقاله مستخرج از پایان‌نامه، پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملي يا بین‌المللی یا طرح‌های پژوهشی انجام شده توسط دانشجو؛

ح) رتبه‌های اول تا سوم نهایی جشنواره‌های معتبر علمی (از قبیل خوارزمی، جوان خوارزمی، رازی و فارابی) در دوره کارشناسی ارشد با مشارکت حداقل سی و پنج درصد، دارای حداقل یک مقاله مستخرج از پایان‌نامه پذیرفته شده یا چاپ شده در مجلات علمی - پژوهشی با نمایه معتبر ملي يا بین‌المللی؛ با رعایت مفاد تبصره ۱۱ ماده ۲ یا طرح‌های پژوهشی (انجام شده توسط دانشجو) در دوره تحصیلی کارشناسی ارشد؛

تبصره ۱- پذیرش افراد مشمول ماده ۸ مازاد بر ظرفیت پذیرش دانشجویان آزاد و طبق شیوه‌نامه اجرایی مصوب شورای آموزشی دانشگاه انجام می‌شود.

تبصره ۲- طرح ملی، اثر بدیع یا تألیف و طرح پژوهشی تقاضامحور(بر اساس نیاز یک دستگاه) با تائید معاونت پژوهشی و فناوری وزارت، می‌تواند به جای یک مقاله در هر یک از بندهای ماده ۸ جایگزین شود.

۸-۲- دانش‌آموختگانی که مشمول مقررات دریافت بورس بنیاد ملی نخبگان در دوره تحصیلی دکترای تخصصی هستند، براساس ضوابط و معیارهای مصوب وزارت به دانشگاهها معرفی می‌شوند تا در صورت قبولی در مصاحبه تخصصی، به صورت مازاد بر ظرفیت تعیین شده پذیرفته و مورد حمایت بنیاد مذکور قرار گیرند.

مادهٔ ۹: مسئولیت حسن اجرا و نظارت بر اجرای این آیین‌نامه بر عهدهٔ معاونت آموزشی وزارت است و در شرح و تفسیر مفاد، نظر آن معاونت مورد استناد خواهد بود.

مادهٔ ۱۰: این آیین‌نامه مشتمل بر یک مقدمه، ده مادّه و پانزده تبصره در تاریخ ۹۰/۲/۵ به تصویب شورای هدایت استعدادهای درخشان در وزارت علوم، تحقیقات و فنّاوری رسید و جایگزین مصوبه «آیین‌نامه ارائه تسهیلات به برگزیدگان علمی برای ورود به دوره‌های تحصیلی بالاتر» (ابلاغیه شماره ۲۱/۲۵۲۶ مورخ ۸۶/۶/۳۱) و تمام مصوبات مربوط به پذیرش بدون آزمون و با آزمون برگزیدگان علمی می‌شود و برای پذیرش دانشجو از سال تحصیلی ۹۲-۹۱ قابل اجراست./

کامران دانشجو

وزیر علوم، تحقیقات و فناوری